

PODACI PODRUČNE JEDINICE NIKŠIĆ

Stopa registrovane nezaposlenosti 17,7 odsto

NIKŠIĆ - Krajem prošle godine na evidenciji Biroa rada Nikšić registrovano je 4.564 nezaposlena dok je stopa nezaposlenosti na području opštine iznosila 17,7 odsto.

- Brojke pokazuju da je 1.050 nezaposlenih lica na evidenciji bilo manje u decembru 2019. godine kada se na evidenciji nikšićkog biroa rada nalazilo 3.514 lica. U 2020. godini oglašeno je 914 slobodnih radnih mjesta, a zaposleno 356 lica – saopštila je načelnica Područne jedinice Nikšić u Zavodu za zapošljavanje, za opštine Nikšić, Šavnik i Plužine Rajka Radonjić pojašnjavajući da je na stanje uticala pandemija virusa korona koja je imala značajne negativne efekte na ukupnu ekonomiju i tržište rada.

- Najveći priliv novoprijavljenih lica imali smo u aprilu, iz razloga najavljene novčane pomoći od Vlade Crne Gore za nezaposlena lica. Od septembra je bio veći priliv visokoškola iz razloga apliciranja za Program stručnog osposobljavanja – pojasnila je Radonjić.

- Podaci Biroa rada Nikšić pokazuju da je od ukupnog broja nezaposlenih - najviše žena. Njih je na evidenciji krajem de-

cembra prošle godine bilo 2.846.

- Kada je u pitanju starosna struktura 1.139 nezaposlenih lica ima od 40 do 50 godina, 1.136 od 30 do 40, a 679 od 25 do 30 godina. Do 18 godina starosti na evidenciji nikšićkog Biroa rada je troje, 628 ih je od 18 do 25 godina, a preko 50 godina starosti evidentirano je 979 lica. Na području Nikšića do posla teško dolaze i obrazovani pa ih je na evidenciji za nezaposlene od petog do osmog stepena stručne spreme ukupno 1.456. Sa četvrtim stepenom stručne spreme posao nema 1.460 Nikšićana, a od prvog do trećeg stepena nezaposlenih je 1.629 – saopštila je ona i dodala da je na evidenciji 38 nezaposlenih Roma i Egipćana starosti od 18 pa preko 50 godina, a od njih je 36 sa prvim stepenom stručne spreme a po jedno lice sa trećim i četvrtim stepenom.

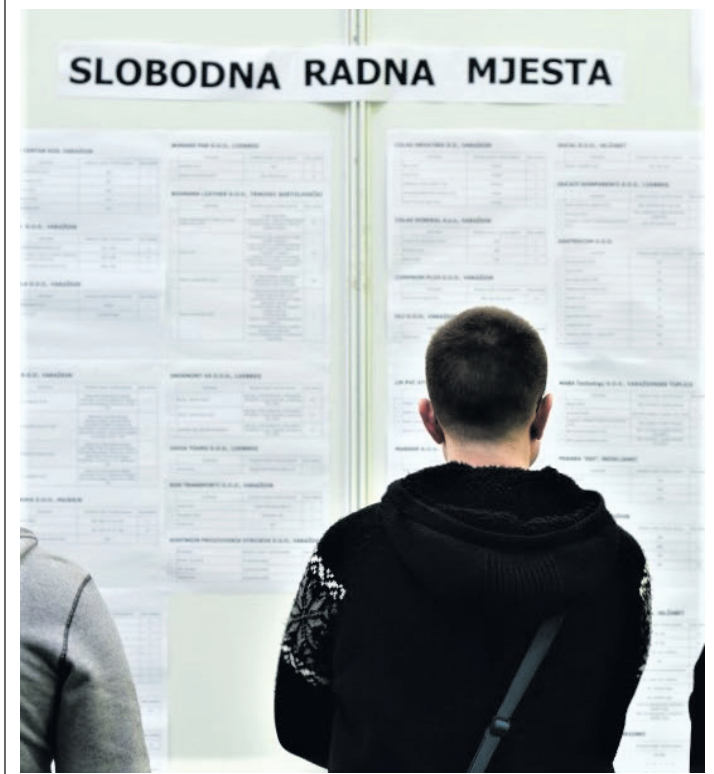
Zavod će i ove godine nastaviti realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja kao što su javni radovi, sezonsko zapošljavanje, obuke, prekvalifikacija, kao i kredita za samozapošljavanje. - Ukupna bespovratna sredstva iz fondova EU, kroz tri jednogodišnja ciklusa, biće dodijeljena

za minimum 400 korisnika. Treći javni poziv biće objavljen u martu. Pravo da se prijavi imaće svako nezaposleno lice koje je na evidenciji ZZZ, najmanje četiri mjeseca, na dan objave trećeg poziva. U 2020. je izostalo sezonsko zapošljavanje, pa ćemo se u ovoj, ako situacija sa pandemijom bude povoljna, više posvetiti sezonskom zapošljavanju. Naravno, uspjeh našeg rada umnogome zavisi od saradnje sa poslodavcima tako da ćemo unaprijediti rad sa njima kako bi u nama imali pouzdanog partnera u obezbjeđivanju kvalitetnih kadrova - naglasila je Radonjić. Na području plužinske i šavničke opštine na evidenciji biroa

rada u prošloj godini bilo je ukupno 328 nezaposlenih lica. Od tog broj u Plužinama ih je 245, a u Šavniku 83. U Plužinama od ukupnog broja nezaposlenih 120 je žena, a čak 75 nezaposlenih lica ima preko 50 godina. Bez posla u Plužinama je 200 lica sa stručnom spremom od prvog do četvrtog stepena, a 45 nezaposlenih Pivljana ima stručnu spremu od petog do osmog stepena. Među nezaposlenim u Šavniku 40 je žena, a što se tiče starosne strukture 43 evidentirana imaju od 18 do 40 godina. Najviše nezaposlenih u toj opštini, odnosno 29 ima četvrti stepen stručne spreme, dok je 19 evidentiranih sa sedmim stepenom. **N.K.**

Pandemija imala negativne efekte na ekonomiju i tržište rada

Poslodavci traže radnike na određeno vrijeme

Korona smanjila potražnju za radnom snagom

PODGORICA - U Crnoj Gori je na kraju prošle godine bilo 47.509 nezaposlenih, pokazuju podaci Zavoda za zapošljavanje. Stopa nezaposlenosti je na kraju prošle godine iznosila 20,48 odsto. Zavod je u prošloj godini evidentirao 13,66 hiljada novozaposlenih. Istovremeno, u tom periodu oglašeno je 22.731 slobodno radno mjesto.

Ove sedmice, u odnosu na prethodnu, zabilježen je ipak blagi pad nezaposlenosti.

EVIDENCIJA

Budući da se od 15. januara više od 3.250 visokoškolaca sa evidencije nezaposlenih uključilo u Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem u toku je postupak prestanka vođenja zvanične evidencije za njih.

Stopa registrovane nezaposlenosti opala je na 19,83 odsto. Zavod za zapošljavanje je centralna institucija na crnogorskom tržištu rada i osnovna uloga je da posreduje između poslodavaca i tražilaca zaposlenja. Kroz oglašavanje slobodnih radnih mjesta, odnosno, informisanje i savjetovanje Zavod najčešće pomaže mladima da dođu do zaposlenja i steknu znanje i iskustvo koje će im koristiti kasnije u karijeri.

U prošloj godini, tražnja za radnom snagom posmatrana kroz prijavljivanje slobodnih radnih mjesta, kao jedan od osnovnih pokazatelja apsorpcione moći tržišta, odnosno mogućnosti zapošljavanja, je manja u odnosu na prethodni period. U 2020. godini poslodavci su Zavodu za zapošljavanje prijavili 22.731 slobodno radno mjesto. U odnosu na 2019. godinu oglašeno je 9.613 slobodnih radnih mjesta manje ili 29,72 odsto (u 2019. godini oglašeno je 32.344 slobodnih radnih mjesta). Učešće tražnje nekvalifikovane i polukvalifikovane radne snage (I i II sss) u ukupnoj tražnji je manje, kako relativno u odnosu na prethodni period, tako i nominalno, učešće kod srednjeg obrazovanja se relativno povećalo sa 41,80 odsto na 42,38 odsto dok se nominalno sma-

njilo za 3.888 lica. Kod visokog obrazovanja broj oglašanih slobodnih radnih mjesta se nominalno povećao za 408 oglašena.

Poslodavci i dalje, dominantno, traže radnike na određeno vrijeme.

Od ukupnog broja oglašanih radnih mjesta u 2020. godini, u 6,18 hiljada oglasa traženi su nekvalifikovani ili polukvalifikovani radnici, a u 9,63 hiljade lica sa srednjoškolskim zanimanjima. Poslodavci su od početka godine tražili i 6,92 hiljade radnika sa fakultetskim diplomama, računajući i 106 magistara i 94 doktora nauka.

POSREDOVANJE

Pored posredovanja, Zavod ima i korektivnu ulogu. To znači da omogućava dodatnu podršku grupama koje imaju otežan pristup tržištu, kao i poslodavcima kojima zapošljavanje neiskusnih radnika predstavlja dodatan izdatak zbog obuke i slabijeg kvaliteta rada novozaposlenih. Mladi ljudi nerijetko usljed neposjedovanja dovoljnog radnog iskustva, a nekada i nereálnih očekivanja, koja razvojni pripadaju njihovom uzrastu, spadaju u grupu nezaposlenih koji imaju poteškoće prilikom pronalaska zaposlenja. Upravo uloga Zavoda je da kroz programe aktivne politike zapošljavanja ovo omogući. Naime, Zavod za zapošljavanje, kao i sve evropske nacionalne službe za zapošljavanje, analizira potrebe i karakteristike ciljane grupe nezaposlenih i razvija programe, koji im omogućavaju sticanje znanja, vještina i kompetencija važnih za pronalazak i zadržavanje zaposlenja. Na primjer, kroz sistem obrazovanja odraslih nezaposlenima se omogućava sticanje stručne kvalifikacije, kroz programe osposobljavanja za rad kod poslodavca i osposobljavanja za samostalan rad, stiće se radno iskustvo i tome slično.

Preko Zavoda je u prošloj godini zvanično angažovano 1,71 hiljada nekvalifikovanih i polukvalifikovanih radnika, 6,73 hiljada sa diplomom srednje škole i 4,98 hiljada visokoškola, od čega 227 magistara i šest doktora nauka.

Deveta generacija stručnog osposobljavanja

Radni angažman za 3.258 visokoškolaca

PODGORICA - U Crnoj Gori se već devetu godinu zaredom sprovodi Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem. U program, koji je počeo 15. januara, uključeno je 3.258 lica sa diplomom fakulteta. Oni su, kroz dva kruga povezivanja, na osnovu prosječne ocjene u toku studiranja i izabranih preferencija dobili poslodavce.

ZNANJA I VJEŠTINE

Osnovni cilj pokretanja Programa stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem, i ove godine, je da olakša prelazak mladih iz svijeta obrazovanja u svijet rada. Na taj način se mladima sa visokim obrazovanjem, i bez radnog iskustva, pruža podrška da, kroz devetomjesečni proces osposobljavanja, steknu znanja, vještine i kompetencije za samostalno obavljanje posla, a povezivanjem sa poslodavcima da mogu lakše doći do zaposlenja – istakao je pomoćnik direktora u Sektoru za mjere aktivne politike zapošljavanja mr Dragan Marović.

On je objasnio da mladi ljudi u Crnoj Gori izlaze iz formalnog obrazovnog sistema sa veoma dobrim, sveobuhvatnim teorijskim znanjima ali im, kako kaže, često nedostaju praktična, upotrebljiva znanja i vještine.

Upravo zbog toga se naš obrazovni sistem mijenja. U stručnim školama povećava se obim praktične nastave, uvedeno je dualno obrazovanje, dok se na fakultetima uvodi

praktična nastava koja se ocenjuje, odnosno praktični rad se tokom studiranja kreditno vrednuje. Reformisani sistem obrazovanja će omogućiti mladim ljudima mnogo brže i lakše zapošljavanje – istakao je on i podsjetio da Zavod, pored tog programa, realizuje brojne druge programe aktivne politike zapošljavanja koji nezaposlenim licima daju mogućnost da, u realnom radnom okruženju, steknu praktična znanja i povećaju zaposlenost.

INTERESOVANJE UPRKOS KORONI

Devetomjesečno stručno osposobljavanje podrška je obrazovanju mladih i podstiče da dokazivanjem u radnom okruženju lakše dođu do zaposlenja.

- Na ovaj način se istovremeno poslodavci motivišu na otvaranje novih radnih mjesta jer im program omogućava da prepoznaju potrebe za određenim kadrom i radno ga angažuju po isteku stručnog osposobljavanja - naveo je Ma-

rović i dodao da su poslodavci ove godine iskazali potrebu za 11.330 slobodnih mjesta za stručno osposobljavanje.

- Od tog broja javni sektor je oglašio 3.868 slobodnih mjesta, a privatni 7.462 slobodna mjesta. Ukupan broj visokoškolaca koji će uzeti učešće u programu 2021. godine, u privatnom sektoru je 1.893, a u javnom 1.365 visokoškolaca. Sudeći po brojkama moglo bi se zaključiti da epidemija novog virusa covid-19 nije obeshabrala ni poslodavce, koji su ove godine oglašili najviše upražnjenih mjesta do sada, niti buduće korisnike. Najveće interesovanje poslodavci su iskazali za oblast ekonomije, građevine, prava, turizma, arhitekture, internet tehnologija, jezika i turizma. Godišnje se u osposobljavanje uključuje između 3.000 i 3.500 diplomaca – precizirao je pomoćnik direktora u Sektoru za mjere aktivne politike zapošljavanja u ZZZ. Podsjetimo, pravo na stručno

osposobljavanje imaju osobe sa stečenim visokim obrazovanjem, bez radnog iskustva sa visokim obrazovanjem, i koje su na evidenciji nezaposlenih Zavoda za zapošljavanje. Stručno osposobljavanje svršenih studenata traje devet mjeseci tokom kojih oni obavljaju praksu kod poslodavaca a priznaje im se kao radno iskustvo u trajanju od 12 mjeseci. Svaki korisnik ima pravo na mjesečnu naknadu u visini polovine prošlogodišnje prosječne plate u Crnoj Gori. Po završetku programa korisnici imaju mogućnost polaganja odgovarajućeg stručnog ispita sa stečenim visokim obrazovanjem.

Kroz Program stručnog osposobljavanja lica sa visokim obrazovanjem, kroz osam prethodnih ciklusa, prošlo je preko 25.000 visokoškolaca. Prema analizi koju je sprovelo Ministarstvo prosvjete u saradnji sa Poreskom upravom, a koja se odnosi na prethodne godine realizacije Programa, oko 50 odsto korisnika poslije završenog Programa stručnog osposobljavanja je nastavilo radni angažman, što nesumljivo doprinosi smanjenju nezaposlenosti mladih. Inače, prema posljednjim podacima Zavoda za zapošljavanje, na evidenciji nezaposlenih se nalazi 7.107 ili 15,45 odsto lica sa visokim obrazovanjem, od kojih su 4.797 specijalisti, masteri i magistri i 20 doktora nauka. U ukupnom broju nezaposlenih, visokoškolci učestvuju sa 15,45 odsto, što je nešto više u odnosu na isti period prošle godine, kada je učešće visokoškolaca iznosilo 13,96 odsto. Nominalno je došlo do povećanja broja visokoškolaca za 2.150 ili 43,37 odsto. Poređenja radi u uporednom periodu prošle godine je bilo 35.496 nezaposlenih lica, od čega je bilo 4.957 visokoškolaca. **N.K.**